

Datum
2023-11-27

Adress
August Palms Plats 1

Diarienummer
STK-2023-1217

Yttrande

Till
Utbildningsdepartementet

Remiss från Utbildningsdepartementet - Framtidens yrkeshögskola - stabil, effektiv och hållbar (SOU 2023:31)

U2023/02078

Sammanfattning

Malmö stad ser generellt positivt på utredningens förslag men vill lämna synpunkter på en del av förslagen.

Yttrande

Malmö stad anser att utredningens förslag på det stora hela är bra och relevanta. De kan bidra till att stärka yrkeshögskolans kvalitet, attraktivitet och status i utbildningssystemet, samtidigt som utbildningsformens särart kan bibehållas. Det är av stort värde att yrkeshögskolan föreslås växa ytterligare, det är en viktig insats för att stimulera kompetensförsörjningen.

Förslaget om att genomföra en förstudie för inrättandet av ett gemensamt system för ansökan till yrkeshögskolan är positivt, då det kan bidra till administrativ effektivisering. Det är dock av vikt att utbildningsanordnare även vid en central antagning får möjlighet att göra individuella bedömningar av sökandes förutsättningar att klara av utbildningar, som är en viktig del av antagningsprocessen och flexibiliteten idag.

Det är positivt att det finns möjlighet att lägga in LIA (Lärande i arbetslivet) på kortare utbildningar, men det bör inte vara obligatoriskt att ha 25 procent LIA i utbildningar som omfattar minst 100 yrkeshögskolepoäng. Arbetslivsanknytning är ett viktigt inslag, men den kan ske i utbildningen på annat sätt, exempelvis genom föreläsare från arbetslivet, genom arbetsplatsbesök eller genom andra typer av uppgifter. Det är också viktigt att bibehålla yrkeshögskolans flexibilitet och att arbetsgivarperspektivet finns med i utformningen. Behovet av LIA-platser kommer att öka, och för arbetsgivarnas del är incitamenten kanske inte lika starka att ta emot en LIA-studerande under fem veckor, som under en längre period där det kan ge mer för verksamheten och även leda till en rekrytering.

Förslagen som innebär att utbildningar inom yrkeshögskolan ska tillåtas bygga på en eftergymnasial utbildning eller motsvarande kunskaper är bra. Det är dock viktigt att bevaka att yrkeshögskolan inte ändrar inriktning i för hög grad så att antalet utbildningsplatser för gymnasieutbildade minskar.

Det är relevant att en utredning får i uppdrag att identifiera behovet av utbildningsmiljöer och utreda hur staten på ett samhällsekonomiskt sätt kan stimulera att sådana miljöer skapas. Yrkeshögskolan är en flexibel utbildningsform, och om staten ska stimulera långsiktiga satsningar på utbildningsmiljöer kan detta stå i kontrast mot flexibiliteten. Det kan bli problematiskt att samordna detta på central myndighetsnivå. Utbildningsmiljöer som är investeringstunga kräver att det finns en långsiktighet i besluten gällande beviljande av utbildningar, vilket delvis kan stå i kontrast till yrkeshögskolans syfte, att motsvara behov hos arbetsgivarna, som varierar över tid.

Utredningen bedömer inte att det bör utformas ett särskilt system för godkännande som skulle kunna motsvara en slags certifiering av anordnare med en egen rättsverkan. Malmö stad ser att det kan finnas fördelar med att certifiera anordnare, för att på detta sätt öka kvaliteten. Denna certifiering skulle kunna vara tidsbegränsad. Det behöver i så fall utredas hur en certifiering skulle fungera så att yrkeshögskolans flexibilitet bevaras.

Förslaget gällande studerandehälsa är mycket positivt. Detta måste dock utredas närmre då förutsättningarna att genomföra förslaget ser olika ut för olika anordnare. Många mindre utbildningsanordnare har idag små möjligheter att erbjuda service kring studerandehälsa. MYH skulle kunna ha resurser och kompetens att ge dessa anordnare stöd i det förebyggande arbetet för studenters hälsa, i form av kunskapshöjande webinarier, seminarier, och coachningsmöjligheter till exempel.

Förslaget att MYH bör analysera och föreslå åtgärder för att värna innovationskraften i yrkeshögskolan är viktigt. Värden som öppenhet och konkurrens bör balanseras mot att värna innovationskraften och samarbeten med arbetslivet och företagen. För att möta utmaningar i dagens samhälle, är det viktigt att ha innovativt tillvägagångssätt i utformningen av utbildningar vilket yrkeshögskolan har bra förutsättningar för.

Utredningens förslag om att andelen medel som går till kurser ska öka i förhållande till nuvarande fördelning mellan kurser och program är tveksamt. Yrkeshögskoleutbildningar är flexibla och kan snabbt anpassas efter arbetsmarknadens behov vilket gäller såväl program som kurser, och programmen utgör en mer stabil utbildningsform. Det finns därför inga direkt goda skäl till att omfördela resurserna och öka andelen medel som går till kurser.

Utredningen lämnar frågan om regeringen ska prioritera utbildningar som bidrar till klimatomställningen öppen. Malmö stad anser att regeringen bör göra sådana prioriteringar baserade på miljö- och klimatmål nationellt och i EU. Förslaget om att MYH i samband med

detta bör ges ett främjande uppdrag tillsammans med andra myndigheter och relevanta aktörer skulle medföra goda förutsättningar för att skapa utbildningar som behövs.

Ordförande

.....
Karin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Pamela Lindqvist
.....